

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Σάκη Καράγιωργα 22 Ερμούπολη, 84100
Πληροφορίες: ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
Τηλ.: 2281360805, 2281360800
Fax: 2281360860
Email: emichail@mou.gr

Προς:

Δήμο Μήλου

- Νόμιμο Εκπρόσωπο
- Δήμαρχο, κ. Εμμ. Μικέλη
- Υπεύθυνη Πράξης, κα Β. Μπρούτζου

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση της Πράξης «Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Μήλου» με Κωδικό ΟΠΣ 5047668 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο 2014-2020»

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1303/2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006»,
2. Τον Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) και ειδικότερα το άρθρο 9, παρ. 1.Α.1(ε) και 1.Β.1(α) και το άρθρο 20, παρ. 4,
3. Την με αριθμό C (2014)10179/18.12.2014 Απόφαση, που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Νότιο Αιγαίο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
4. Τη με αριθ. 32666/ΕΥΘΥ 324/23.03.2015 (ΦΕΚ 717/Β/24.04.2015) Υπουργική Απόφαση, με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
5. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
6. Το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
7. Τη μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων του Άξονα Προτεραιότητας Αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων, όπως αυτά εγκρίθηκαν με την από 24.11.2017 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. Νότιο Αιγαίο, καθώς και την από 26.10.2018 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης με την οποία τροποποιήθηκαν τα κριτήρια επιλογής πράξεων,
8. Τη με αρ. πρωτ. 309/30.01.2019 (ΑΔΑ: ΩΨ8Γ7ΛΞ-Φ1Σ) Πρόσκληση της ΕΥΔ Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου, για την υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2 με κωδικό ΝΑΙΓ83/3520 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
9. Τη με αρ. πρωτ. 4229/04.12.2019 (ΑΔΑ: ΩΞΓΧ7ΛΞ-ΒΘΕ) Απόφαση Ένταξης της πράξης του θέματος,
10. Τη με αρ. πρωτ. 2838/19.07.2021 θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ Νοτίου Αιγαίου.

Αποφασίζει

την Τροποποίηση της Πράξης «Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Μήλου» με Κωδικό ΟΠΣ 5047668 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5047668
2.Δικαιούχος:	ΔΗΜΟΣ ΜΗΛΟΥ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	40129012
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
<p>Με την υλοποίηση της παρούσας πράξης θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης καθώς και συντηρήσεις-επισκευές στα δημόσια κτίρια που στεγάζουν το Δημοτικό Σχολείο Αδάμαντα, το Δημοτικό Σχολείο Μήλου (Πλάκας-Τσιοβασάλων) και το Νηπιαγωγείο Πλάκας, του Δήμου Μήλου. Επιπλέον η πράξη περιλαμβάνει και υποέργο Υψηλεσιών Ενεργειακού Συμβούλου.</p> <p>Οι κυριότερες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης που θα υλοποιηθούν σε κάθε κτίριο είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καθαίρεση επιχρισμάτων για την δημιουργία λείας και υγιούς βάσης προκειμένου για την τοποθέτηση Συστήματος Εξωτερικής Θερμομόνωσης • Αποξηλώσεις ξύλινων ή σιδηρών κουφωμάτων και αντικατάστασή τους με νέα στο ίδιο άνοιγμα. Η παρέμβαση στα κουφώματα εντάσσεται στη θωράκιση κάθε κτηρίου στα σημεία που θεωρείται ότι έχουν το σημαντικότερο πρόβλημα και που μπορούν να δεχτούν παρεμβάσεις. Προτείνεται η αντικατάσταση αυτών με αντίστοιχων διαστάσεων κουφώματα ώστε με την παρέμβαση αυτή ο συντελεστής θερμικών απωλειών (U value) θα μειωθεί δραστικά ενώ παράλληλα η αεροστεγανότητα θα βελτιωθεί μειώνοντας έτσι την διείσδυση εξωτερικού αέρα στον χώρο και κατ' επέκταση τις ενεργειακές δαπάνες. • Αποξηλώσεις μαρμάρινων ποδιών με προσοχή και επανατοποθέτησή τους και όπου αυτό δεν είναι εφικτό αντικατάστασή τους με νέες. • Καθαίρεση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων παραθύρων, συντήρηση και επανατοποθέτησή τους προκειμένου για την αντικατάσταση των κουφωμάτων • Καθαίρεση υδρορροών και αντικατάστασή τους με νέες • Αποξηλώσεις υφιστάμενων κλιματιστικών διαιρούμενου τύπου • Εφαρμογή θερμοϋγρομόνωσης δώματος. Τα δώματα των σχολικών κτιρίων εμφανίζουν αλλοιώσεις στην δομική και την ενεργειακή του συμπεριφορά, καθώς λόγω της έκθεσης τους στις καιρικές συνθήκες και την έλλειψη μόνωσης, εμφανίζονται φθορές που αποτελούν σημείο μεγάλων απωλειών θερμικού φορτίου. Μετά από την απαραίτητη προεργασία, θα τοποθετηθούν πλάκες πολυστερίνης για τη θερμοϋγρομόνωση του δώματος. • Εφαρμογή συστήματος Εξωτερικής Θερμομόνωσης στο Δημοτικό Σχολείο Μήλου και στο Δημοτικό Σχολείο Αδάμαντα συμβάλλοντας στην θωράκιση του κελύφους των κτιρίων, μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη, όπως και την μείωση φαινομένων δημιουργίας υδρατμών στην επιφάνεια των τοίχων. • Εφαρμογή συστήματος εσωτερικής θερμομόνωσης στο Νηπιαγωγείο Πλάκας • Αντικατάσταση υφιστάμενων φωτιστικών σωμάτων με νέα τύπου Led. • Τοποθέτηση τεσσάρων ξεχωριστών συστημάτων κλιματισμού αέρα-νερού, μέσω τερματικών τοπικών μονάδων «Fan Coil Units» εμφανούς τοποθέτησης μετά των προβλεπόμενων δοχείων αδράνειας και Αυτοματισμών λέβητα-αντλίας Θερμότητας, προς αντικατάσταση των παλαιάς τεχνολογίας λέβητων πετρελαίου και των παλαιών κλιματιστικών. Με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί σημαντική ενεργειακή εξοικονόμηση αλλά και θα αναβαθμιστεί η ποιότητα της παρεχόμενης θέρμανσης και ψύξης στο χώρο δημιουργώντας καλύτερους χώρους λειτουργίας για τους μαθητές των σχολικών μονάδων. • Επίσης προβλέπονται όλες οι απαιτούμενες οικοδομικές εργασίες αποκατάστασης φθορών που τυχόν θα προκύψουν από όλες τις παραπάνω επεμβάσεις. <p>Στο πλαίσιο της συντήρησης – επισκευής των σχολικών συγκροτημάτων και αφού καθαιρεθούν τα επιχρίσματα θα γίνουν οι παρακάτω εργασίες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επισκευή οπλισμού από οξειδώσεις. <p>Για την αποκατάσταση των οξειδωμένων χαλύβδινων οπλισμών θα γίνουν περιληπτικά οι ακόλουθες εργασίες :</p> <p>Καθαίρεσεις σαθρών τμημάτων σκυροδέματος και επιμελής καθαρισμός των οπλισμών με υδροαμμοβολή.</p> <p>Αποκατάσταση των οξειδωμένων (αποκαλυφθέντων και μη) χαλύβδινων οπλισμών όλων των στοιχείων Ο/Σ (υποστυλωμάτων και δοκών) με χρήση επισκευαστικών κονιαμάτων και αναστολέων διάβρωσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιχρίσματα <p>Μέρος των δαπανών του 1ου υ/ε (Ομάδες εργασιών Α, Β, Γ και οι εργασίες των Α.Τ. Ζ.6 και Ζ.7) θα χρηματοδοτηθούν από Εθνικούς πόρους.</p>	
5. Παραδοτέα πράξης:	
<p>Τα παραδοτέα της πράξης, σύμφωνα με τις συστάσεις του Ενεργειακού Επιθεωρητή στα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης (KENAK 2017) είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Αντικατάσταση των κουφωμάτων. 2) Εγκατάσταση αντλιών θερμότητας αέρα νερού και κλιματιστικών μονάδων (F.C.U).	

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5047668 (Κωδ. Απόφασης: 8318)

- 3) Αντικατάσταση φωτιστικών .
- 4) Εξωτερική θερμομόνωση.
- 5) Εσωτερική θερμομόνωση.
- 5) Θερμοϋγρομόνωση δωματίων.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	Κιλοβατώρες κατ' έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	220.038,47
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	57,39

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **31/03/2022**.
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2023**.
9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης του πρώτου κύριου υποέργου πραγματοποιείται έως **31/03/2022**.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Η τροποποίηση της Πράξης απαιτείται για την προσθήκη μη επιλέξιμου φυσικού αντικείμενου που θα υλοποιηθεί μέσω του 1ου υποέργου, την αύξηση του προϋπολογισμού της λόγω της αύξησης του προϋπολογισμού μελέτης του 1ου υποέργου καθώς και την επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματός της.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	1.471.900,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	1.471.900,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	1.224.679,64

10. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **1.224.679,64 €**

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

11. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 1.471.900,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΕΠ0671	2019ΕΠ06710037		ΝΑΙ	0,00	1.224.679,64
ΕΠ567	2015ΕΠ56700002		ΟΧΙ	0,00	247.220,36

* Ο κωδικός εναρτίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **1.224.679,64 €**.

Η διαφορά οφείλεται σε μη επιλέξιμα ποσά της κατηγορίας Ι' της ΥΑ 84528/ΕΥΘΥ 606/28.07.2017 (ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΑΣΕΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ)

Επιπρόσθετα στα ανωτέρω στοιχεία:

ΕΠ567 / 2015ΕΠ56700002 : Η διαφορά στις πληρωμές οφείλεται στο ότι η ΣΑΕ ΕΠ567 χρηματοδοτείται από Εθνικούς πόρους και αφορά σε ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ. Πιο συγκεκριμένα ο εν λόγω ενάρθρος 2015ΕΠ56700002 αφορά σε ΕΡΓΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ - ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, ΣΕ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕ ΚΥΚΛΑΔΩΝ.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ

	Υπογραφή	Ημερομηνία
Εισηγητής		
Προϊστάμενος Μονάδας		
Προϊστάμενος Υπηρεσίας		

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι : ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ,
  - Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ)
  - Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα (κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ)
- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Σ. Καράγιωργα 22, 841 00 Ερμούπολη

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5047668 (Κωδ. Απόφασης: 8318)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων Δήμου Μήλου» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τη σειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδικαίη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της ΔΑ ή του ΕΦ προς τη ΔΔΕ. Συνεπώς,

- Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου που ορίζεται στο σημείο 10 της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ/ ΕΦ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ/ ΕΦ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα*, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων*, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.
- (iv) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (vi) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ- ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζει το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
- (viii) Για πράξεις ΕΚΤ, ο δικαιούχος υποχρεούται να έχει εγκατεστημένο σύστημα (είτε του φορέα του είτε να έχει πρόσβαση σε άλλο τοπικό ή κεντρικό σύστημα) συλλογής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και μεταβίβασης δεδομένων συμμετεχόντων (microdata), όπου απαιτείται, προκειμένου αφενός να διασφαλίζεται η ακρίβεια και επάρκεια των δεδομένων των συμμετεχόντων και αφετέρου η έγκαιρη ενημέρωση του ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα εν λόγω στοιχεία.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη για την έγκυρη και έγκαιρη συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση των δεικτών και των δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata) και στις περιπτώσεις που η συλλογή τους διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Δομές φροντίδας παιδιών κτ).

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμός πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης

α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπεριληψη τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύννοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:

α) Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.

β) Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.

Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.

- γ) Να λειτουργεί διαδικτυακό τόπο, στον οποίο θα αναρτά στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
- δ) Να τοποθετεί αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να ενημερώνει τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- στ) Να εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σε πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Η ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_6 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ).
- (iv) Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
  - α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
    - παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
    - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
    - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
  - β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α. ή τον ΕΦ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

7. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ο δικαιούχος της πράξης υποχρεούται να υποβάλλει στην ΕΥΔ όλα τα απαραίτητα έγγραφα (πιστοποιήσεις, επιμετρήσεις, πρωτόκολλα, τιμολόγια κ.λ.π.) πριν την πληρωμή των αναδόχων, προκειμένου να προεγκριθεί η επιλεξιμότητα των δαπανών.